

ΑΣΚΗΣΗ

Να αλλάξεις στις παρακάτω προτάσεις τα υπογραμμισμένα ρήματα με ουσιαστικά από την ίδια οικογένεια λέξεων, όπως στο παράδειγμα

.1. Η Μαρία σταμάτησε να χτενίζεται.

Η Μαρία σταμάτησε το χτένισμα.

2. Έκρυψα στο κουτί και άρχισα να ψάχνω.

3. Ασχολιόταν με το να λύνει την άσκηση.

4. Του αρέσει να ψαρεύει στη θάλασσα.

5. Φόρεσε τη φόρμα του κι άρχισε να τρέχει.

6. Ο Νίκος άρχισε να βάφει τον τοίχο.

7. Τα παιδιά άρχισαν να στολίζουν την τάξη τους.

8. Ο πατέρας μου άρχισε να μαζεύει τα μήλα.

9. Στη μητέρα μου αρέσει να μαγειρεύει και να καθαρίζει το σπίτι.

10. Ο δάσκαλός μας άρχισε να διορθώνει και να βαθμολογεί τις ασκήσεις που μας έβαλε, για το επαναληπτικό μάθημα.

11. Η υπηρεσία καθαριότητας του δήμου μας, άρχισε να καθαρίζει και να βάφει το δρόμο, που βρίσκεται το σπίτι μας .

12. Οι οικοδόμοι, σταμάτησαν να χτίζουν το σπίτι μας, γιατί τελείωσαν τις δουλειές που είχαν να κάνουν.

ΟΝΟΜΑ

ΑΣΚΗΣΗ.

Να γράψεις τα ουσιαστικά που παράγονται από τα ρήματα βάζοντας την κατάληξη που δίνεται, όπως στο παράδειγμα.

<u>Ρήμα</u>	<u>Κατάληξη</u>	<u>Ουσιαστικό</u>
<u>Ποτίζω</u>	-τήρι	ποτιστήρι
<u>Ανοίγω</u>	-τήρι	
<u>Τρυπώ</u>	-τήρι	
<u>Κουρδίζω</u>	-τήρι	
<u>Σκαλίζω</u>	-τήρι	
<u>Πριονίζω</u>	-δι	πριονίδι
<u>Βαραίνω</u>	-δι	
<u>Ταξιδεύω</u>	-δι	
<u>Παιχνιδίζω</u>	-δι	
<u>Ψαλιδίζω</u>	-δι	
<u>Σκουπίζω</u>	-δι	
<u>Βιδώνω</u>	-μα	βίδωμα
<u>Βαδίζω</u>	-μα	
<u>Γυαλίζω</u>	-μα	
<u>Απλώνω</u>	-μα	
<u>Χαϊδεύω</u>	-μα	
<u>Κόβω</u>	-μο	κόψιμο
<u>Ράβω</u>	-μο	
<u>Ψήνω</u>	-μο	
<u>Σβήνω</u>	-μο	
<u>Χτίζω</u>	-μο	
<u>Ξύνω</u>	-μο	

ΟΝΟΜΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ.

1. Να γράψεις τα ρήματα που παράγονται από τα ουσιαστικά, βάζοντας την κατάληξη που δίνεται, όπως στο παράδειγμα

Ουσιαστικό	Κατάληξη	Ρήμα
Χτένα	-ίζω	
Βούρτσα	-ίζω	
Ελπίδα	-ίζω	
Βυθός	-ίζω	
Βίδα	-ώνω	βιδώνω
Στρώμα	-ώνω	
Καρφί	-ώνω	
Ύψος	-ώνω	
Κλειδί	-ώνω	

2. Να γράψεις τα ρήματα που παράγονται από τα παρακάτω ουσιαστικά:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ	ΡΗΜΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ	ΡΗΜΑ
χαρά		βραβείο	
κρύο		ψάρι	
γιορτή		πηγή	
μυρωδιά		τρόμος	
τέντα		καρφί	
μάγος		κουρέας	
χάδι		τέλος	
αγορά		πληγή	
γύρος		πίστη	
άνθος		μάτι	

ΟΝΟΜΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ.

1. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με σύνθετες λέξεις που θα φτιάξεις με τις λέξεις των παρενθέσεων και τα μόρια α ή αν και ξε.

Οι πλευρές αυτού του τριγώνου είναι(ίσες)

Άφησε το δώρο.....(τυλιχτό).

Ο Νίκος(βιδώνει) μια βίδα.

Ο Γιάννης(σκεπάστηκε), γιατί ζεστάθηκε.

Το γκολ που μπήκε.....(σήκωσε) τους θεατές.

Η ομάδα ήταν(έτοιμη) γι αυτόν τον αγώνα.

2. Να κάνεις σύνθετες λέξεις χρησιμοποιώντας τις αρχικές λέξεις και τα συνθετικά παρά ή απο, όπως στο παράδειγμα.

Αρχική λέξη	Σύνθετη	Αρχική λέξη	Σύνθετη
τείνω	παρατείνω	μακρύνω	απομακρύνω
σέρνω		ξενώνω	
κουράζω		δέχομαι	
δίνομαι		σύρω	
φέρομαι		καλύπτω	
ακολουθώ		ζητώ	
δέχομαι		κρίνομαι	
δίνω		ξηραίνω	

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

1) Αφού ξαναδιαβάσω τους κανόνες για τα ρήματα σε **-ίζω** και **-ώνω** και τις καταλήξεις των ουσιαστικών συμπληρώνω σωστά τις λέξεις:

Ποτ _ ζ _ , δακρ _ ζ _ , τον _ ζ _ , γεμ _ ζ _ , δαν _ ζ _ , αθρ _ ζ _ ,
κοιμ _ ζ _ , τα _ ζ _ , σκαρφαλ _ ν _ , στρ _ ν _ , τεντ _ ν _ , κουκου-
λ _ ν _ , κυκλ _ ν _ , κουμπ _ ν _ , κουτ _ , αράχν _ , φύσ _ , λουλούδ _ ,
θρανί _ , αφήν _ , τόξ _ , ακού _ .

2) Να κλίνεις τα ουσιαστικά: **ο κήπος** , **η πέτρα** , **το χωριό**.

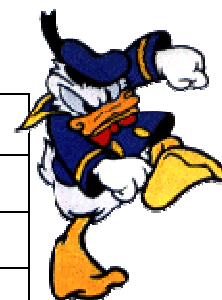
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Όνομ.						
Γεν.						
Αιτ.						
Κλητ.						
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Όνομ.						
Γεν.						
Αιτ.						
Κλητ.						

3) Τα παρακάτω ρήματα βρίσκονται σε χρόνο **Ενεστώτα**. Εσύ συμπλήρωσε τον **Αόριστο** και τον **Παρατατικό**.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
δένω		
παίζω		
μοιράζω		
αγαπώ		

4) Να γράψετε μια ή περισσότερες συνώνυμες λέξεις με τις παρακάτω:

ζεστός	
βλέπω	
δέρνω	
γρήγορος	
καρέκλα	

5) Να κλίνεις το ρήμα **τρέχω** στους παρακάτω χρόνους:

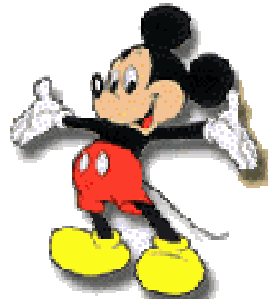
Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Εξακολ. Μέλλοντας	Στιγμιαίος Μέλλοντας
----- Ενικός Αριθμός -----				
----- Πληθυντικός Αριθμός -----				

6) Να σχηματίσεις την ενεργητική και παθητική μετοχή των παρακάτω ρημάτων:

πληρώνω	πληρώνοντας	πληρωμένος
χτυπώ		
δένω		
θυμώνω		
σκίζω		
ξαπλώνω		
χάνω		
απλώνω		

7) Γράφω **Κ** για την κυριολεξία και **Μ** για τη μεταφορά:

{ }	χρυσή καρδιά	γυάλινο ποτήρι	{ }
{ }	ραγισμένος καθρέφτης	φτερωτό άλογο	{ }
{ }	βαριά καρέκλα	πικρό ξενιτιά	{ }

8) Κλίνω το επίθετο **όμορφος** και στα τρία γένη:

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ενικός αριθμός			
Ονομ.			
Γεν.			
Αιτ.			
Κλητ.			
Πληθυντικός Αριθμός			
Ονομ.			
Γεν.			
Αιτ.			
Κλητ.			

9) Να συλλαβίσετε τις παρακάτω λέξεις:

θάλασσα _____

καθρέφτης _____

όμορφος _____

άκρη _____

άνθος _____

έννοια _____

Επαναληπτικές ασκήσεις Γλώσσας και Μαθηματικών

Για την Τρίτη Δημοτικού

Όνομα:

Τμήμα:.....

Το παλάτι από παγωτό

Μια φορά στη Μπολόνια, έφτιαξαν ένα παλάτι από παγωτό μέσα στην πιάτσα Ματζόρε και τα παιδιά έρχονταν από μακριά για να γλείψουν λιγάκι.

Η σκεπή του σπιτιού ήταν από σαντιγί, ο καπνός στις καπνοδόχους από μαλλί της γριάς, οι καπνοδόχοι από φρουί γλασέ. Όλα τα υπόλοιπα ήταν από παγωτό: οι πόρτες από παγωτό, οι τοίχοι από παγωτό, τα έπιπλα από παγωτό.

Ένα παιδάκι μια σταλιά είχε κολλήσει σ' ένα τραπέζι και έγλειφε τα πόδια ένα ένα, ώσπου το τραπέζι τού έπεσε πάνω του, μαζί με όλα τα πιάτα, τα οποία ήταν από παγωτό σοκολάτα, το καλύτερο!

Ένας φύλακας σε μια στιγμή, αντιλήφθηκε ότι ένα παράθυρο έλιωνε. Τα τζάμια ήταν από παγωτό φράουλα και έλιωναν σε ροζ ποταμάκια.

-Γρήγορα, φώναξε ο φύλακας, ακόμα πιο γρήγορα!

Και να, όλοι μαζί έγλειφαν πιο γρήγορα για να μην πάει χαμένη ούτε μια σταγόνα απ' αυτό το υπέροχο αριστούργημα.

-Μια πολυθρόνα! Παρακαλούσε μια γριούλα, που δεν τα κατάφερνε να κάνει δρόμο μες στον κόσμο, μια πολυθρόνα για τη φτωχή γριούλα. Ποιος θα μου τη φέρει; Με χερούλια, αν είναι δυνατόν.

Ένας γενναιόδωρος πυροσβέστης έτρεξε να πάρει μια πολυθρόνα από παγωτό κρέμα και φιστίκι και η φτωχή γριούλα, ευτυχισμένη, άρχισε να τη γλείφει αρχίζοντας από τα χερούλια.

Ήταν μεγάλη μέρα για όλους και, κατά διαταγή των γιατρών, κανένας δεν έπαθε πονόκοιλο.

Ακόμα και σήμερα, όταν τα παιδιά ζητούν κι άλλο παγωτό, οι γονείς αναστενάζουν: «Το ξέρω, για σένα χρειάζεται ένα ολόκληρο παλάτι από παγωτό, όπως εκείνο της Μπολόνια».

Τζιάνι Ροντάρι
«Παραμύθια από το τηλέφωνο»

Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε τους **συνδέσμους** στα κενά με βάση το κείμενο:

Ένα παιδάκι μια σταλιά είχε κολλήσει σ' ένα τραπέζι έγλειφε τα πόδια ένα ένα, το τραπέζι τού έπεσε πάνω του, μαζί με όλα τα πιάτα.

Ένας φύλακας σε μια στιγμή, αντιλήφθηκε ένα παράθυρο έλιωνε.

Τα τζάμια ήταν από παγωτό φράουλα έλιωναν σε ροζ ποταμάκια.

Και να, όλοι μαζί έγλειφαν πιο γρήγορα πάει χαμένη ούτε μια σταγόνα απ' αυτό το υπέροχο αριστούργημα.

2. Φτιάξε **σύνθετες λέξεις** που να προέρχονται από τα εξής συνθετικά:

κόκκινος + λαιμός =

ειρήνη + φέρω =

κοντός + χοντρός =

πλάθω + ζάχαρη =

καθαρός + αίμα =

3. Βάλε **που, πού, πως, πώς, ότι ή ό,τι**, όπου ταιριάζει:

-..... τα πέρασες στο χωριό Αντώνη;

-..... να σου τα λέω! Πέρασα υπέροχα και περιμένω και την ώρα να ξαναπάω.

-Τώρα το λες σκέφτομαι κι εμένα μου έλειψαν ο παπούς και η γιαγιά στο χωριό. Θα πω στους γονείς μου να πάμε το άλλο Σαββατοκύριακο.

-..... και να σου πω είναι λίγο για το πέρασα. Κάναμε βόλτες στο ποτάμι, πήγαμε βόλτα στο δάσος και ούτε κατάλαβα πέρασε κιόλας το Σαββατοκύριακο.

4. Συμπλήρωσε τα κενά με το **επίρρημα πολύ ή το επίθετο ο πολύς –η πολλή –το πολύ**, όπου ταιριάζει:

Άνοιξη! Αυτή η εποχή μου αρέσει Τα λουλούδια ανθίζουν και οι μυρωδιές τους γεμίζουν τον αέρα. Ο καιρός φτιάχνει και είναι αρκετά κατάλληλος για πάρα δραστηριότητες στην εξοχή. Για παιχνίδια με τα παιδιά της γειτονιάς, για ψάρεμα στο ποτάμι, για κυνηγητό και κρυφτό, ακόμα και για βεγγέρες στα μπαλκόνια και τις βεράντες των φίλων μας.

Εκτός όμως από τα λουλούδια και τις δραστηριότητες στην εξοχή, η Άνοιξη μου αρέσει και για έναν ακόμα λόγο. Έρχεται το Πάσχα, μια γιορτή που πάντοτε μου άρεσε Τρελαίνομαι για όλα αυτά τα πασχαλινά έθιμα καθώς επίσης και για τα γλυκά των ημερών αυτών. Η μαμά πάντοτε βάφει αβγά, για να μπορούμε να τσουγκρίζουμε όλα τα παιδιά. Είμαστε, βλέπετε, μεγάλη παρέα.

5. Σχημάτισε **ένα ρήμα και ένα επίθετο** από τα παρακάτω ουσιαστικά:

- δροσιά >
- πάγος >
- τρόμος >
- τιμή >
- παιχνίδι >
- πείσμα >
- καρπός >
- γυαλί >
- πέτρα >
- βροχή >
- φτώχεια >
- ζέστη >
- νηστεία >

6. Αντιστοίχισε τα **συνώνυμα** και τα **αντίθετα** των παρακάτω λέξεων:

Συνώνυμα	Λέξη	Αντίθετα
πελώριος	περίφημος	αδεξιότητα
επιδεξιότητα	τεράστιος	ανώνυμος
τέλος	τέχνη	αφετηρία
ξακουστός	τέρμα	ελάχιστος
κοντά	εξηγώ	ψηλόσωμος
βραχύσωμος	έξω	μακριά
ερμηνεύω	κοντός	μέσα
εκτός	πλησίον	μπερδεύω

7. Να βάλεις σε κατηγορίες τις παρακάτω λέξεις:

πελώριος, μωρό, έξω, κουνιέμαι, μακριά, παίζω, αφετηρία, ψωμί, ότι, πως, καμένος, ενώ, σκουπίζοντας, και, αλλιώς, παραμύθι, γελιέμαι, κρυμμένος, αγέλαστος, γελασμένος, μεθαύριο, ζηλεύω, ευγενικός, τέλειος.

Ουσιαστικά	Ρήματα	Επίθετα	Μετοχές	Σύνδεσμοι	Επιρρήματα

Και λίγα Μαθηματικά...

1. Κάνε τις παρακάτω **πράξεις** με τις **δοκιμές** τους:

Πράξη

Δοκιμή

Πράξη

Δοκιμή

Πράξη

Δοκιμή

$$\begin{array}{r} 456 \\ + 305 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 345 \\ + 134 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 832 \\ + 179 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 678 \\ - 397 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 907 \\ - 345 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 596 \\ - 399 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ \times 31 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 392 \\ \times 37 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 567 \quad | \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 623 \quad | \quad 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 834 \quad | \quad 8 \\ \hline \end{array}$$

2. Γράψε ποιος αριθμός προκύπτει όταν έχουμε:

4 Ε κ' 5 Δ κ' 6 Μ =

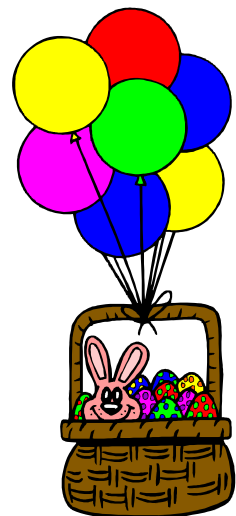
1 Ε κ' 0 Δ κ' 23 Μ =

45 Δ κ' 56 Μ =

23 Μ =

2 Χ κ' 0 Ε κ' 0 Δ κ' 5 Μ =

8 Ε κ' 38 Μ =

3. Κάνε **σύντομα** τις πράξεις:

$67 * 10 =$	$45 * 100 =$	$100 * 3 =$	$10 * 5 =$
$54 * 10 =$	$2 * 100 =$	$100 * 34 =$	$10 * 34 =$
$531 * 10 =$	$781 * 100 =$	$100 * 432 =$	$10 * 10 =$
$345 * 10 =$	$21 * 100 =$	$100 * 10 =$	$10 * 100 =$

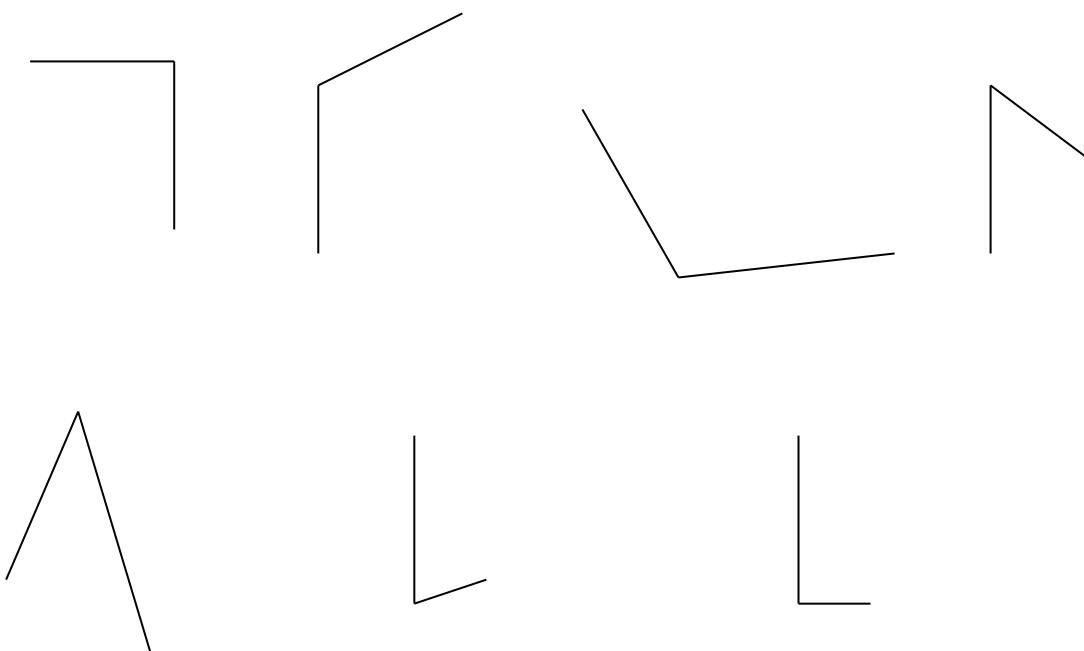
4. Σύγκρινε τους αριθμούς βάζοντας $>$, $<$ ή $=$ όπου πρέπει:

$(4 * 300) + 245$ $(2 * 600) + 245$
 $687 + 345$ $456 * 3$
 $678 * 4$ $4 * 675$
 $(80 : 2) - 34$ $(64 : 2) - 20$

5. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πόσες δεκάδες έχει μία εκατοντάδα;
 Πόσα γραμμάρια έχει ένα κιλό;
 Πόσα δέκατα έχει ένα μέτρο;
 Πόσα λεπτά έχει μία ώρα;
 Πόσες μέρες έχει ένας μήνας;
 Πόσα εκατοστά έχει ένα μέτρο;
 Πόσες εκατοστά έχει μία παλάμη;

6. Μέτρησε **με το γνώμονα** και βρες τι είδους γωνίες είναι οι παρακάτω:

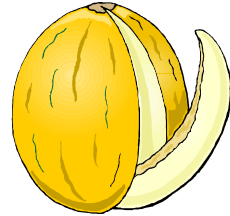

7. Να λύσεις τα παρακάτω **προβλήματα**:

α. Αγόρασα δύο πεπόνια. Το ένα ζύγιζε 2 κιλά και 560 γραμμάρια και το άλλο ζύγιζε 3 κιλά και 100 γραμμάρια. Πόσο ζυγίζουν και τα δύο μαζί;

ΛΥΣΗ

.....
.....
.....
.....
.....

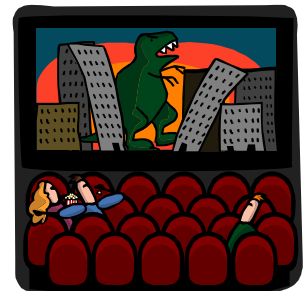

Απάντηση:

β. Μια θεατρική αίθουσα έχει 324 καθίσματα. Στη βραδινή παράσταση του Σαββάτου γέμισαν τα $\frac{4}{6}$ της αίθουσας. Πόσα καθίσματα έμειναν άδεια;

ΛΥΣΗ

.....
.....
.....
.....
.....

Απάντηση:

γ. Μια ανθρώπινη καρδιά χτυπά με 600 σφυγμούς σε 8 λεπτά. Με πόσους σφυγμούς χτυπά σε 1 λεπτό;

ΛΥΣΗ

.....
.....
.....
.....
.....

Απάντηση:

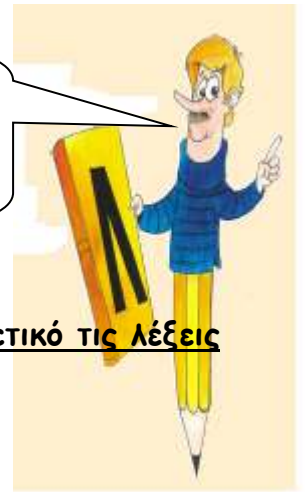
ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Ρ	Χ	Ω	Ρ	Ο	Σ	Τ	Σ	Φ	Δ
Ι	Ρ	Χ	Η	Ρ	Ω	Ε	Σ	Σ	Λ
Λ	Ο	Γ	Ε	Γ	Ο	Ν	Ο	Τ	Α
Η	Ν	Μ	Ε	Ξ	Ε	Λ	Ι	Ξ	Η
Ν	Ο	Β	Γ	Τ	Ε	Λ	Ο	Σ	Ζ
Β	Σ	Μ	Φ	Λ	Κ	Γ	Ξ	Ν	Ψ

Όνομα: _____

Τάξη: _____ Ημερομηνία: _____

Είμαι σίγουρος
πως το **λεξικό** σου
θα σε βοηθήσει!!

✚ Να σχηματίσεις 3 σύνθετες λέξεις, χρησιμοποιώντας ως πρώτο συνθετικό τις λέξεις **άνθος**, **λόγος**, **καλός**.

άνθος

ανθοπώλης

λόγος

λογοπαίγνιο

καλός

καλότυχος

✚ Να σχηματίσεις 3 σύνθετα ρήματα με πρώτο συνθετικό τις προθέσεις **εκ**, **παρά**, **κατά**.

εκ

εκτοξεύω

παρά

παραβγαίνω

κατά

καταβρέχω

✚ Να γράψεις με μια σύνθετη λέξη πως λέγεται αυτός που πουλά:

άνθη → ανθοπώλης

βιβλία → _____

κρέας → _____

κοσμήματα → _____

✚ Να γράψεις με μια σύνθετη λέξη πως λέγεται αυτός που έχει:

γαλανά μάτια → γαλανομάτης

κατσαρά μαλλιά → _____

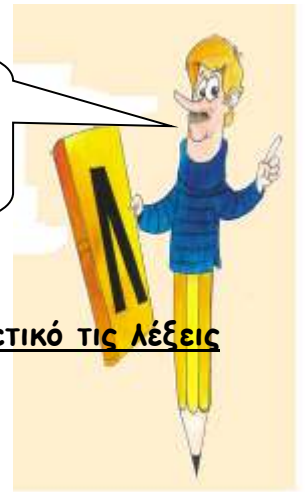
καλή διάθεση → _____

καλό τρόπο → _____

Όνομα: _____

Τάξη: _____ Ημερομηνία: _____

Είμαι σίγουρος
πως το **λεξικό** σου
θα σε βοηθήσει!!

✚ Να σχηματίσεις 3 σύνθετες λέξεις, χρησιμοποιώντας ως πρώτο συνθετικό τις λέξεις **άνθος**, **λόγος**, **καλός**.

άνθος

ανθοπώλης

λόγος

λογοπαίγνιο

καλός

καλότυχος

✚ Να σχηματίσεις 3 σύνθετα ρήματα με πρώτο συνθετικό τις προθέσεις **εκ**, **παρά**, **κατά**.

εκ

εκτοξεύω

παρά

παραβγαίνω

κατά

καταβρέχω

✚ Να γράψεις με μια σύνθετη λέξη πως λέγεται αυτός που πουλά:

άνθη → ανθοπώλης

βιβλία → _____

κρέας → _____

κοσμήματα → _____

✚ Να γράψεις με μια σύνθετη λέξη πως λέγεται αυτός που έχει:

γαλανά μάτια → γαλανομάτης

κατσαρά μαλλιά → _____

καλή διάθεση → _____

καλό τρόπο → _____

Τα ταξίδια του παππού μου

Όνομα :

Ημερομηνία:

1. Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου πολύς:

Τα παιδιά στην αυλή κάνουν φασαρία.

Η δουλειά τρώει τον αφέντη.

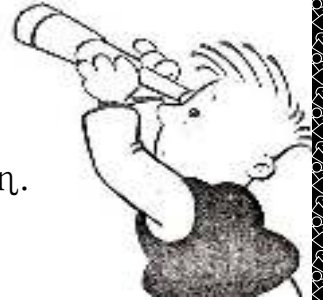
Το αφιερώνω στην αδελφή μου με αγάπη.

Ταξιδεύαμε καιρό.

Σήμερα κάνει κρύο.

Είδακόσμο, Θάλασσες καιείδη ψαριών.

.....φίλοι μαζεύτηκαν να τον υποδεχτούν.

2. Στο παρακάτω κείμενο λείπουν μερικά επίθετα. Μπορείς να τα συμπληρώσεις;

ανοιξιάτικος, χαμογελαστός, ολόλαμπρος,

όμορφος, καταγάλανος, μαγευτικός,

παιχνιδιάρικος, καθαρός, υπέροχος, καταπράσινος

«Πότε φτάνουμε στην Άνδρο;» ρώτησα τον
καπετάνιο πάνω στη γέφυρα του караβιού, που μου 'δειχνε τα
..... νησάκια που περνούσαμε. Η
Θάλασσα ήταν ήρεμη και, δελφίνια έπαιζαν στα
..... νερά της. Ο ήλιος έκαιγε καθώς η
ώρα προχωρούσε και πλησιάζαμε στην Άνδρο.

Όλα φάνταζαναυτό τοπρωινό της
.....μέρας.

3. Γράφω τα παραπάνω επίθετα και στα 3 γένη:

	<u>ΑΡΣΕΝΙΚΟ</u>	<u>ΘΗΛΥΚΟ</u>	<u>ΟΥΔΕΤΕΡΟ</u>
Ανοιξιάτικος			
Χαμογελαστός			
Ολόλαμπρος			
Όμορφος			
Καταγάλανος			
Μαγευτικός			
Παιχνιδιάρικος			
Καθαρός			
Υπέροχος			
Καταπράσινος			

Τάξη Γ΄
 Όνομα _____
 Επώνυμο _____

Μια αληθινή ιστορία

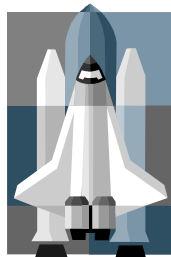
1. Να συμπληρώσεις τα κενά των προτάσεων με το κατάλληλο γράμμα, κεφαλαίο ή μικρό.

- ✓ Η __λλανδία φημίζεται για τα __λλανδικά τυριά.
- ✓ Κάθε χρόνο γίνεται στην __άτρα το περίφημο __αρινό καρναβάλι.
- ✓ Πολλοί τουρίστες έρχονται το καλοκαίρι στην __λλάδα και επισκέπτονται διάφορα __λληνικά νησιά.
- ✓ Οι __θηναίοι και οι __παρτιάτες πολέμησαν μεταξύ τους στον __ελλοπονησιακό πόλεμο.

2. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις από τις παρακάτω απλές λέξεις.

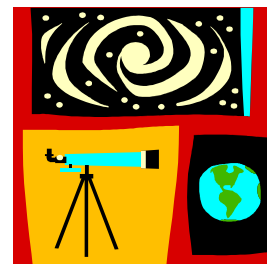
- αλάτι + πιπέρι → αλατοπίπερο
- τρέμω + σβήνω → _____
- αυγό + λεμόνι → _____
- νότια + δυτικά → _____
- λύκος + σκυλί → _____
- ρύζι + γάλα → _____
- αετός + φωλιά → _____

3. Να αντιστοιχίσεις τις συνώνυμες λέξεις στις δύο παρακάτω στήλες.

- στάδιο
- τραβάω
- τρικυμία
- πάτωμα
- γιατί
- καΐκι

- σέρνω
- δάπεδο
- βάρκα
- γήπεδο
- φουρτούνα
- διότι

4. Να γράψεις για καθεμιά από τις λέξεις μια συνώνυμη.

- ✓ νους → _____
- ✓ χρήματα → _____
- ✓ ασθενής → _____
- ✓ ικανός → _____
- ✓ συμμαζεύω → _____
- ✓ κατάσταση → _____
- ✓ νευριάζω → _____
- ✓ φασαρία → _____

ΟΝΟΜΑ:

ΤΟ ΕΠΙΘΕΤΟ Ο ΠΟΛΥΣ, Η ΠΟΛΛΗ, ΤΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΠΟΛΥ

Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ σε όποιο γένος, αριθμό και πτώση χρειάζεται ή το επίρρημα πολύ.

1. Το το <<Κύριε ελέησον >> το βαριέται και ο θεός.
2. Έκανε θόρυβο για το τίποτα.
3. Από την βιασύνη του κάνει λάθη.
4. Είναι που το θεωρούν εύκολο.
5. Μου αρέσει το φαγητό και έφαγα πάρα
6. Σ' ευχαριστώ.....για το δώρο σου.
7. Ηδουλειά τρώει τον αφέντη.(δεν αφορά όμως εσένα!)
8. Το επίθετομπαίνει σελέξεις ως πρώτο συνθετικό.
9. Έγινεφασαρία.
10. Η έκθεση ήτανκαλή.
11. Έπεσεβροχή χτες βράδυ.
12. Φέτος ήρθανξένοι.
13. Όπου ακούςκεράσια, κράτα και μικρό καλάθι.
14. Χθες ήτανζεστή μέρα.
15. Το καλοκαίρι κάνειζέστη.
16. Χάρηκα.....που σε είδα.
17. Έριξεςζάχαρη στο τσάι.
18. Άξιζεπερισσότερο.
19. Είμαιπερίεργος να μάθω.
20. Το νησί αυτό έχει πιο.....ησυχία, γιατί είναιμικρό.
21. Έτρεχε μεμεγάλη ταχύτητα.
22. Ο δρόμος είχε.....κίνηση.
23. Ήπιακαφέ και έφαγε.....κουλούρια.
24. Τον έπιασε.....δυνατός πόνος στο στομάχι.
25.άνθρωποι κινούνται στους δρόμους της Αθήνας.
26.γυναίκες καιάντρες εργάζονται σ' αυτό το μεγάλο εργοστάσιο.Κουράζονται
27. Είχεαγάπη στην καρδιά του.
28. Ήταν μιαδυνατή αγάπη.
29. Έχειδύναμη στα χέρια του.
30. Έχειμεγάλη δύναμη στα πόδια του.
31. Ο Βασίλης και ο Γιώργος έχουν μιαδυνατή φιλία.
32. Ταλόγια είναι φτώχεια.
33. Υπάρχουνάνθρωποι στον κόσμο που ζουν με ένα ευρώ την ημέρα!
34.μικρά παιδιά σαν εσένα σε διάφορα μέρη του κόσμου δεν πάνε στο σχολείο!

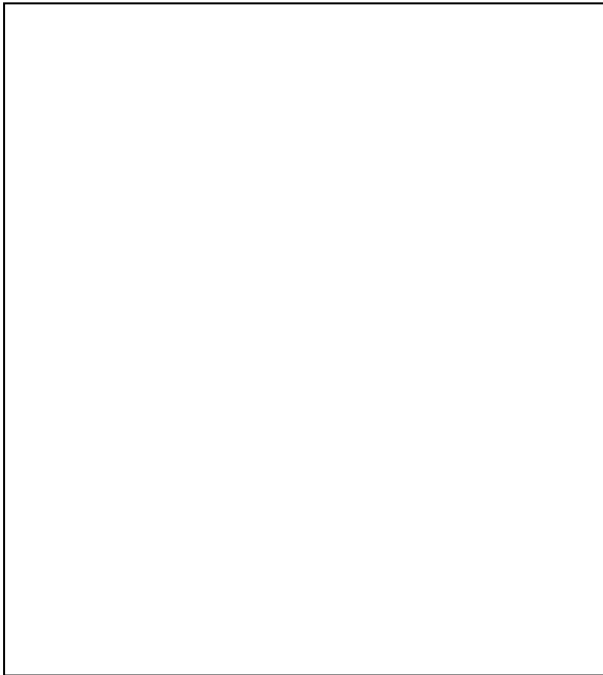
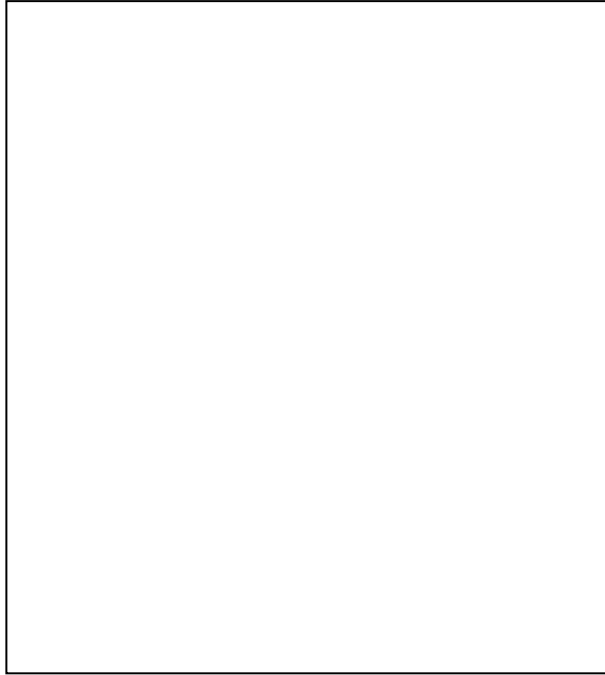

Μια φανταστική ιστορία

Όνοματεπώνυμο:

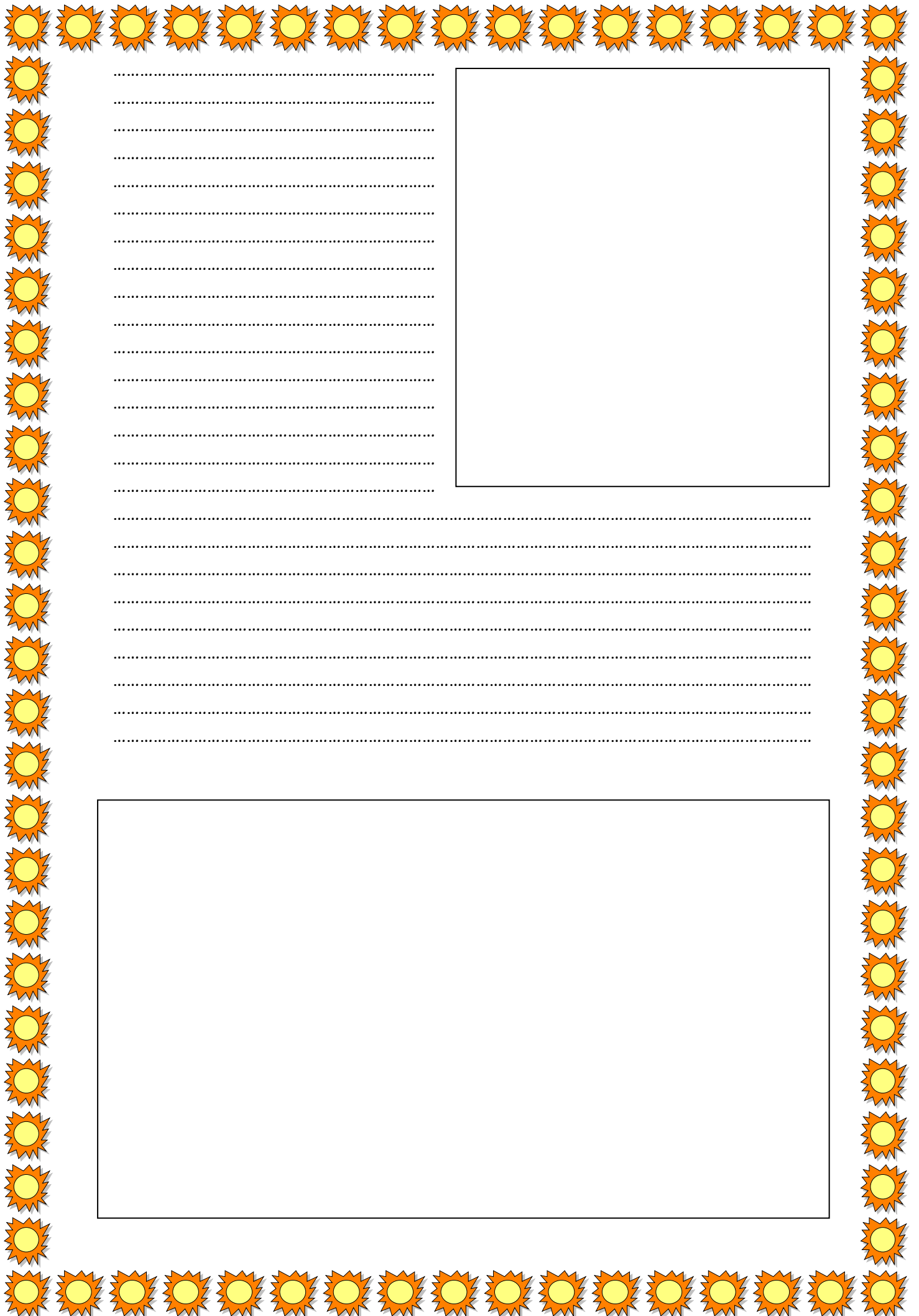
Τίτλος:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

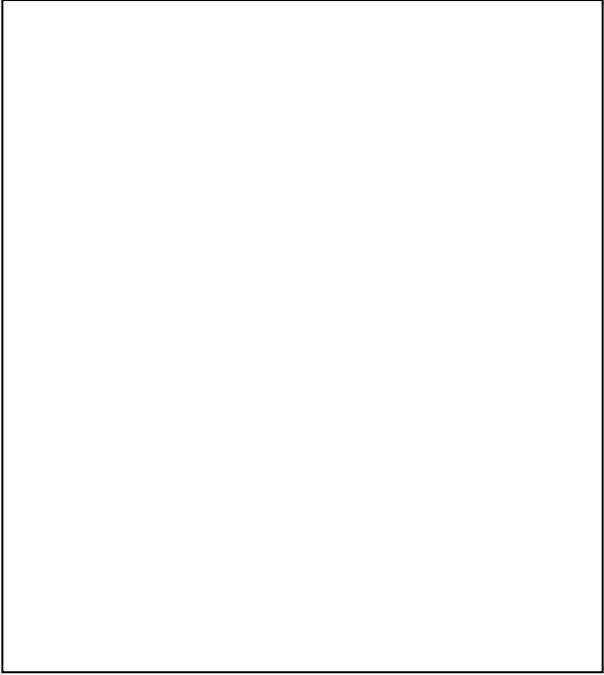

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

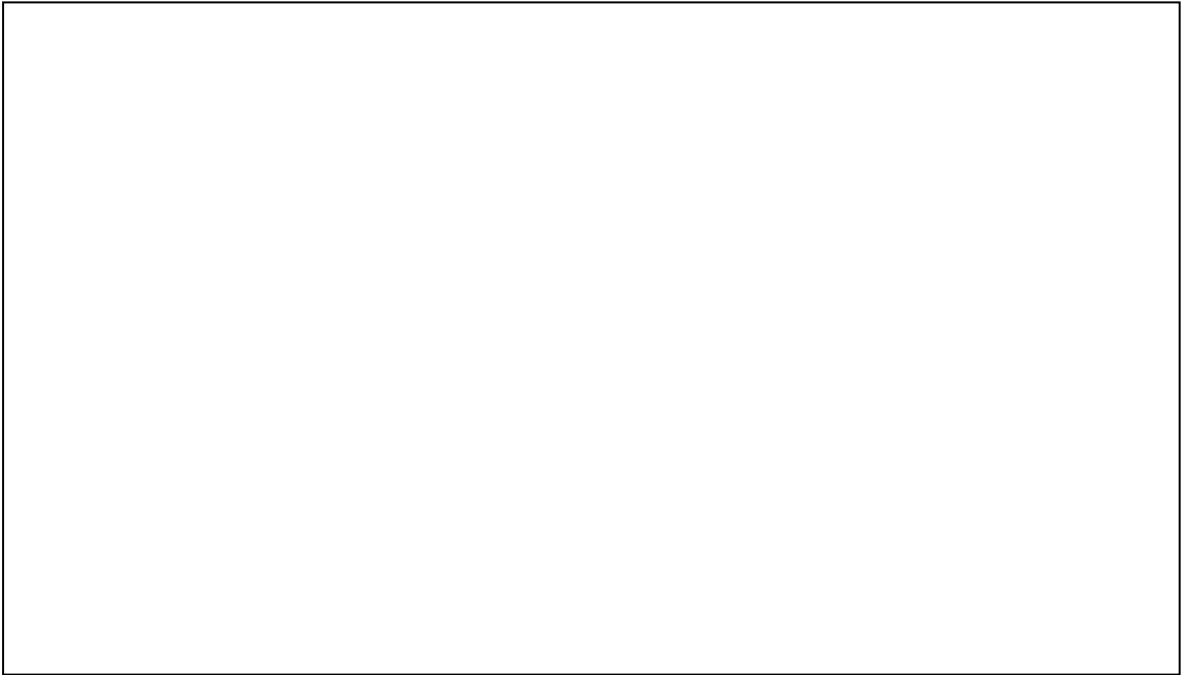
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ορθογραφικές Ασκήσεις
στο μάθημα των Ελληνικών

Ενότητα: 3.1

Μάθημα: «Μια αληθινή ιστορία» (Κείμενο 3)

Όνομα Μαθητή:

Τάξη: Ημερομηνία:/...../.....

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ακούω και γράφω.

-
-
-

ΑΣΚΗΣΗ 2

(α) Να υπογραμμίσετε στο κείμενο τα κύρια ονόματα.

Ταξιδεύοντας για την Τροία, οι Αχαιοί πέρασαν αυ' τη Δήλο. Εκεί, στο ναό του Απόλλωνα ήταν νερέας ο Άμιος, που είχε τρεις κόρες, τις Οινόκροιδες. Το χνώμα που άγγιξε η Σιδερμύ γινόταν εντάρι. Το χνώμα που άγγιξε η Οινύ γινόταν κρασί και το χνώμα που άγγιξε η Ελαίδα γινόταν λάδι.

(β) Με βάση το πιο πάνω κείμενο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- Η λέξη «ταξιδεύοντας» τι είναι;
- Το ρήμα «πέρασαν» σε ποιο χρόνο βρίσκεται;
- Τα υπόλοιπα ρήματα σε ποιο χρόνο βρίσκονται;
- Γράψε ένα αρσενικό ουσιαστικό.
- Γράψε ένα θηλυκό ουσιαστικό.
- Γράψε ένα ουδέτερο ουσιαστικό.

ΑΣΚΗΣΗ 3

Να συμπληρώσετε το πρώτο γράμμα των παρακάτω λέξεων:

(α) __αφίτης (Π ή π)	(στ) __αλλική (Γ ή γ)
(β) __σπανικός (Ι ή ι)	(ζ) __αλλίδα (Γ ή γ)
(γ) __υπριακός (Κ ή κ)	(η) __λληνικό (Ε ή ε)
(δ) __αραλιμνίτης (Π ή π)	(θ) __ούρκικη (Τ ή τ)
(ε) __ούρκος (Τ ή τ)	(ι) __ιαννιώτικη (Γ ή γ)

Ορθογραφικές Ασκήσεις
στο μάθημα των Ελληνικών

Ενότητα: 3.1

Μάθημα: «Τα ταξίδια του παππού μου» (Κείμενο 2)

Όνομα Μαθητή:

Τάξη: Ημερομηνία:/...../.....

ΑΣΚΗΣΗ 1

Συμπλήρωσε σωστά τα γράμματα που λείπουν από το απόσπασμα της ιστορίας:

Όπως καμάρ__να κινόλας, ιδου __χα ένα ιδαιιδού τόσο ταξιδεμέν__.

- Πο__ά ταξίδια δια έκανες στη γη__σου, ιδαιιδού! του __ιδα.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Να γράψετε σε ποιο χρόνο βρίσκονται τα πιο κάτω ρήματα:

- καμάρννα:
- δια έκανες:
- είδα:

ΑΣΚΗΣΗ 3

Να συλλαβίσετε τις λέξεις που ακολουθούν:

- ιδαιιδούς:
- άνδρωιδος:

ΑΣΚΗΣΗ 4

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου πολύς:

- Τα παιδιά στην αυλή κάνουν φασαρία.
- Η δουλειά τρώει τον αφέντη.
- Το αφιερώνω στην αδελφή μου με αγάπη.
- Ταξιδεύαμε καιρό.
- Σήμερα κάνει κρύο.
- Είδα κόσμο, θάλασσες και είδη ψαριών.
- φίλοι μαζεύτηκαν να τον υποδεχτούν.

ΕΠΙΘΕΤΑ

Επίθετα λέγονται οι λέξεις οι οποίες φανερώνουν κάποια χαρακτηριστικά ή ιδιότητες, κ.λ.π., του ουσιαστικού του οποίου προηγούνται ή το ακολουθούν.

(Π.χ. Ο καλός^(επίθετο) μαθητής^(ουσιαστικό) ή Ο μαθητής^(ουσιαστικό) είναι καλός^(επίθετο)).

Προσοχή: Τα επίθετα στις προτάσεις δεν μπορούν να σταθούν μόνα τους, χωρίς ουσιαστικό, ενώ αντίθετα τα ουσιαστικά μπορούν.

Έχουν τρία γένη, (αρσενικό θηλυκό, ουδέτερο), αριθμούς και πτώσεις, όπως και τα ουσιαστικά, κλίνονται όπως αυτά και παίρνουν το γένος, τον αριθμό και την πτώση του ουσιαστικού, στο οποίο αναφέρονται ή το προσδιορίζουν.

Π.χ. Η **τρίγωνη** πινακίδα (δείχνει το σχήμα της πινακίδας) Ο
άσπρος κύκνος (δείχνει το χρώμα του κύκνου). Η
στοργική μάνα (δείχνει το χαρακτήρα της μάνας). Το ακριβό
παλτό (δείχνει την αξία του παλτού).

ΑΣΚΗΣΗ.

Να κλίνετε τα επίθετα **όμορφος, πλούσιος** και στα τρία γένη τους.

		ΕΝΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ			
		Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
Ονομαστική		όμορφος					
Γενική							
Αιτιατική							
Κλητική				-			

		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ			
		Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
Ονομαστική							
Γενική							
Αιτιατική							
Κλητική							

		ΕΝΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ			
		Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
Ονομαστική		πλούσιος					
Γενική							
Αιτιατική							
Κλητική							

		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ			
		Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
Ονομαστική							
Γενική							
Αιτιατική							
Κλητική							

ΟΝΟΜΑ

ΑΣΚΗΣΗ.

Να κλίνεις τα επίθετα: **καλός, δυνατός, ωραίος**, και στα τρία γένη τους.

ΕΝΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	καλός		το
Γενική			του
Αιτιατική			το
Κλητική			-

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΕΝΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	δυνατός		
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΕΝΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ωραίος		
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΟΝΟΜΑ

ΑΣΚΗΣΗ

Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις αλλάζοντας τις υπογραμμισμένες λέξεις με ένα επίθετο όπως στο παράδειγμα.

Οι σημαιούλες, είναι από πλαστικό.

Οι σημαιούλες είναι πλαστικές.

Οι πόρτες του σπιτιού, είναι από ξύλο.

Το μπουφάν του Γιώργου είναι από δέρμα.

Τα βιβλία μας είναι από χαρτί.

Η μπλούζα της Μαρίας είναι από μαλλί.

Αυτό το βαζάκι είναι από πηλό.

Τα καλά και ακριβά ποτήρια είναι από κρύσταλλο.

Τα περισσότερα ποτήρια του σπιτιού μου είναι από γυαλί.

Το σφουγγάρι της κουζίνας είναι από σύρμα.

Η εξωτερική πόρτα του σπιτιού μου είναι από σίδηρο.

Πολλά αυτοκίνητα είναι από την Ιαπωνία.

Αλλά ακόμη περισσότερα είναι από την Ευρώπη.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Φτιάχνω επίθετα και στα τρία γένη από τις παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

Λέξη	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
μέταλλο	ο μεταλλικός	η μεταλλική	το μεταλλικό
μαλλί			
ευγένεια			
χαρτί			
σίδηρο			
δέρμα			
προσοχή			
βιασύνη			

2. Να αντιστοιχίσεις τα επίθετα της πρώτης στήλης με τα ουσιαστικά της δεύτερης και να γράψεις δίπλα τη φράση με το άρθρο όπως στο παράδειγμα.:

λαμπερός	ποτήρι	<u>Ο λαμπερός ήλιος.</u>
ξύλινο	σούπα	_____
καυτή	ουρανός	_____
πικρός	ήλιος	_____
γυάλινο	περιστέρι	_____
πλαστική	καφές	_____
έγχρωμη	κάγκελο	_____
άσπρο	άνθος	_____
γαλάζιος	σημαία	_____
ευωδιαστό	τηλεόραση	_____

3. Το ίδιο να κάνεις και παρακάτω:

τσιμεντένιος	μαθητής	_____
γελαστός	λύκος	_____
ακριβό	τραπέζι	_____
κακός	παιδί	_____
προσεκτικός	τοίχος	<u>Ο προσεκτικός μαθητής</u>
ξύλινο	άλογο	_____
καλό	άνθρωπος	_____
δυνατό	σακάκι	_____

ΟΝΟΜΑ

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ

Τα ρήματα, όταν τα κλείνουμε, σχηματίζουν έναν τύπο που λέγεται μετοχή.

Σχηματίζεται στην ενεργητική και στην παθητική φωνή. Οι μετοχές που σχηματίζονται στην παθητική φωνή μοιάζουν με τα επίθετα, αλλά δεν είναι επίθετα.

Έχουν τρία γένη κι αυτές και κλείνονται όπως τα επίθετα. Οι καταλήξεις που παίρνουν είναι μόνο οι: -μένος, -μένη, -μένο. Π. χ.

Ρήματα	Μ ε τ ο χ έ ς		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
δένω	δεμένος	δεμένη	δεμένο
πλένω	πλυμένος	πλυμένη	πλυμένο
ντύνω	ντυμένος	ντυμένη	ντυμένο

ΑΣΚΗΣΗ

Να γράψεις τις μετοχές, στην παθητική φωνή, των παρακάτω ρημάτων.

Ρήματα	Μ ε τ ο χ έ ς		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
πιάνω			
τραβάω			
χτενίζω			
γυρίζω			
διπλώνω			
χτυπάω			
λύνω			
σπάζω			
φοράω			
σβήνω			
γελάω			
πετάω			
διαβάζω			
γράφω			
πουλάω			
ανεβαίνω			
κατεβαίνω			
ανάβω			
φωτίζω			
πλημμυρίζω			
κρυώνω			
ξαπλώνω			
δηλώνω			
κοιμίζω			
γκρεμίζω			
κόβω			
ράβω			
ντύνω			
χτίζω			
ζαλίζω			

ΟΝΟΜΑ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ – ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αριθμητικά είναι οι λέξεις που μας φανερώνουν έναν αριθμό, μια σειρά, ή γενικά μια αριθμητική έννοια. Χωρίζονται σε δυο ομάδες: Τα **αριθμητικά ουσιαστικά** και τα **αριθμητικά επίθετα**

Τα **αριθμητικά ουσιαστικά**, είναι τα ουσιαστικά που μας φανερώνουν με μια λέξη ένα σύνολο από πρόσωπα, ζώα ή πράγματα. Έχουν την κατάληξη **-άδα** και δείχνουν μια συγκεκριμένη ποσότητα από μονάδες. Π.χ. μία πεντάδα παιδιά, ή μια δεκάδα παιδιά, ή μια εικοσάδα παιδιά, μια δεκάδα κάτοικοι ή μια εικοσάδα κάτοικοι, μια εξάδα πιάτα ή μια δωδεκάδα πιάτα, κ.λ.π.

Τα **αριθμητικά επίθετα**, είναι τα επίθετα που φανερώνουν ποσοτική ή αριθμητική σχέση ή έννοια του ουσιαστικού στο οποίο αναφέρονται. Π.χ. ένας –δύο- τρεις μαθητές, πρώτος –τρίτος –δέκατος –εικοστός στη σειρά, διπλάσιος –πενταπλάσιος –δεκαπλάσιος κόπος, κ.λ.π. Ανάλογα με τη σημασία τους, χωρίζονται σε: **απόλυτα, τακτικά, πολλαπλασιαστικά και αναλογικά.**

α) Απόλυτα αριθμητικά είναι τα επίθετα που μας φανερώνουν ένα συγκεκριμένο αριθμό. Π.χ. Είδα **ένα** σπίτι, **μία** φίλη μου, **ένα** φίλο, κ.λ.π. Τα απόλυτα αριθμητικά επίθετα δύο-δυο και από το πέντε ως το εκατό δεν κλίνονται, ενώ από το διακόσια και πάνω έχουν μόνο Πληθυντικό αριθμό. Επίσης τα απόλυτα αριθμητικά από το 13 ως το 19 γράφονται με μία λέξη, ενώ από το 21 και πάνω με δύο, εκτός από τα πολλαπλάσια του 10, που γράφονται με μία..

β) Τακτικά λέγονται τα αριθμητικά επίθετα που φανερώνουν τη σειρά, την τάξη των ουσιαστικών. Π.χ. Ο **πρώτος** μαθητής, η **δεύτερη** μέρα, η **έκτη** τάξη, ο **δωδέκατος** μήνας, ο **δέκατος πέμπτος** όροφος, ο **εικοστός** αιώνας, κ.λ.π. Τα τακτικά αριθμητικά από το 13 και πάνω γράφονται με δύο λέξεις, εκτός από τα πολλαπλάσια του 10 που γράφονται με μία. Οι καταλήξεις τους είναι: **-ος, -η, -ο.**

γ) Πολλαπλασιαστικά λέγονται τα αριθμητικά επίθετα που φανερώνουν από πόσα απλά μέρη αποτελείται κάτι. Π.χ. **απλός** κόπος, **διπλός** κόπος, **τριπλή** προσπάθεια, κ.λ.π. Παίρνουν τις καταλήξεις **-πλός, -πλη, -πλό**

δ) Αναλογικά λέγονται τα αριθμητικά επίθετα που φανερώνουν πόσες φορές ένα ποσό είναι μεγαλύτερο από ένα άλλο. Π.χ. αυτός είναι **διπλάσιος** σε ύψος από τον άλλο, οι 50 δρχ. είναι **πενταπλάσιες** από τις 10, το καινούριο σπίτι μας είναι **Διπλάσιο** από το παλιό, κ.λ.π.

Ορθογραφία του εννέα - εννιά: Γράφονται με δύο ν μόνο όσα επίθετα γίνονται από το **9** και έχουν μέσα ολόκληρες τις λέξεις **εννέα** ή **εννιά**. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις γράφονται με ένα ν. Π.χ.(εννιακόσιοι, εννεαπλάσιος, ενενηταπλάσιος, ενενηκοστός, ένατος, κ.λ.π.).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Να γράψεις τα αριθμητικά επίθετα των παρακάτω αριθμών, όπως στο παράδειγμα.

Αριθμός	Απόλυτο	Τακτικό	Πολλαπλασιαστικό	Αναλογικό
2	δύο	δεύτερο	διπλό	διπλάσιο
3				
5				
6				
8				
9				
90				
10				
20				
11				
12				
19				
25				
30				

Να συμπληρώσεις τα κενά των προτάσεων με το κατάλληλο αριθμητικό ουσιαστικό, όπως στο παράδειγμα.

Αγόρασα μια (6) **εξάδα** ποτήρια.

Να μου πάρεις μία (12)μανταλάκια.

Ο Νίκος τερμάτισε στην πρώτη (3)

Για να παίξουμε μπάσκετ χρειαζόμαστε δύο (5)

Για να παίξουμε ποδόσφαιρο χρειαζόμαστε δύο (11)

Έξι μαθητές σχηματίζουν μία

Δέκα μαθητές σχηματίζουν μία

Χίλιες δρχ. μας κάνουν μία

Επτά ημέρες μας κάνουν μία

Κάθε ζευγάρι αποτελείται από μία (2)

Να χωρίσεις τα βιβλία σε (3)

Αυτοί είναι μία (20)ανθρώπων.

Οι επιβάτες του αυτοκινήτου ήταν μια (4)

Η τάξη χωρίστηκε σε (6)

Χώρισε τις μέρες του μήνα σε δυο (15).....